

De Amerikaanse tariefschok

Minder scherp in 2025, toenemende negatieve impact in 2026

Dewitte Ruben

Econoom
Brussel t. +32 495 36 47 80
ruben.dewitte@ing.com

De Amerikaanse invoertarieven die in 2025 werden ingevoerd, zorgden maandenlang voor onzekerheid, verwarring en verhoogde volatiliteit op de markten. Een jaar later wordt de economische impact steeds duidelijker. Voor België bleek de tariefschok uiteindelijk minder zwaar dan aanvankelijk gevreesd, onder meer dankzij vrijstellingen en de specifieke samenstelling van de Belgische export.

Hoewel de Belgische uitvoer naar de Verenigde Staten in 2025 met 7,17% op jaarbasis daalde, bleef het Amerikaanse aandeel in de totale Belgische export opvallend stabiel. Onze analyse suggereert dat deze ogenschijnlijke tegenstelling kan worden verklaard door een combinatie van een algemeen verlies aan competitiviteit en wisselkoerseffecten, die de export in 2025 drukten, terwijl de directe tariefimpact voor België tijdelijk werd afgezwakt doordat de tarieven voor andere belangrijke handelspartners van de Verenigde Staten sterker stegen. Daardoor bleef het Amerikaanse exportmarktaandeel relatief intact. Deze dempende werking dreigt echter weg te vallen in 2026.

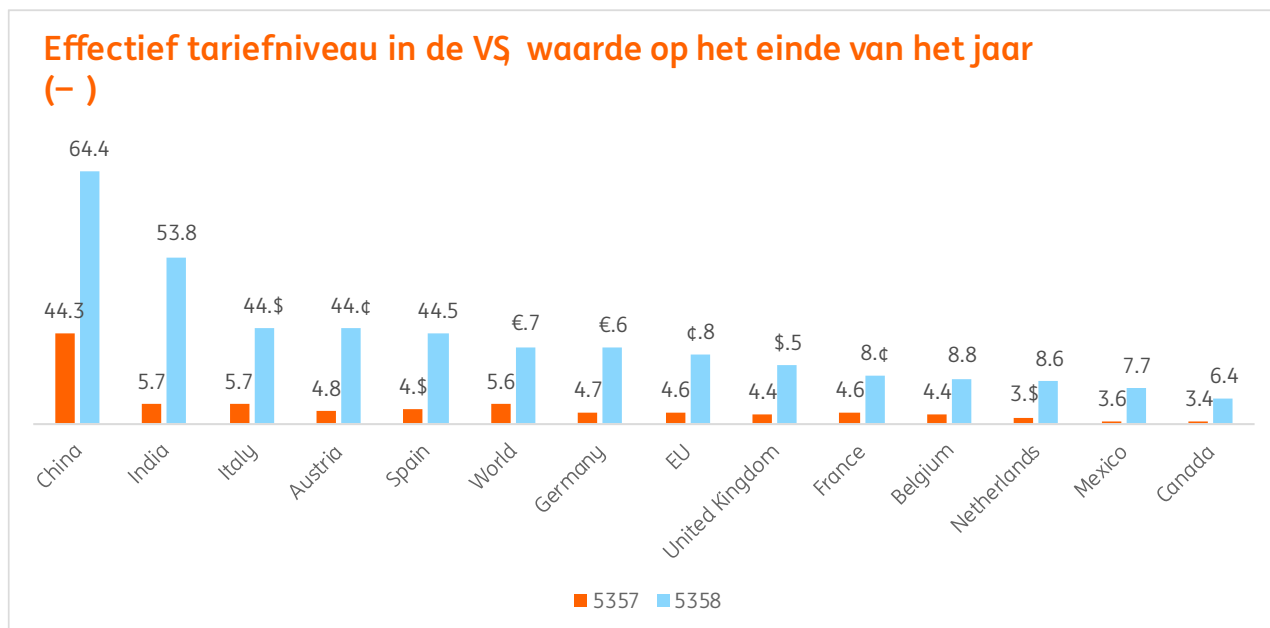
Nu de tarieven vermoedelijk structureel worden vastgelegd op 15% via het EU-VS-handelsakkoord, terwijl de IEEPA-tarieven voor andere landen zijn vervangen een algemeen, gemiddeld lager, basistarief, zullen de Amerikaanse tarieven in 2026 voelbaar beginnen door te spelen in de Belgische economie, bovenop een export die al onder druk staat.

1. Amerikaanse tarieven stegen in 2025, maar minder dan gevreesd

De Amerikaanse invoerrechten stegen in 2025 fors. Het effectieve tarief op geïmporteerde goederen nam gemiddeld toe met 8,1 procentpunt, een historisch hoge stijging, maar viel uiteindelijk lager uit dan [wat verwacht werd op basis van de aangekondigde tarieven](#). Deze afwijking is te verklaren door onder meer gerichte vrijstellingen en aanpassingsgedrag bij exporteurs. Bedrijven verlegden handelstromen naar laag getarifeerde landen, wijzigden de productmix van hun zendingen naar minder zwaar belaste goederen, of optimaliseerden hun declaraties en logistiek, bijvoorbeeld door exact aan te geven welk percentage van een product uit metaal bestaat, zodat alleen dat metaalgedeelte het hoge tarief betaalt. Hierdoor daalde het aandeel van hoog getarifeerde importen en viel het gewogen gemiddelde effectieve tarief lager uit dan de aangekondigde tarieven deden vermoeden.

Desondanks leidden de verhoogde tarieven tot een sterke stijging van de Amerikaanse douane-inkomsten. In 2025 inde de Verenigde Staten 257 miljard dollar aan douanerechten, een toename van ongeveer 180 miljard dollar ten opzichte van 2024. Zonder de aanpassingen van exporteurs zouden de inkomsten naar schatting nog eens 66 miljard dollar hoger zijn uitgevallen.

Fig. 1 Grote verschillen in effectieve Amerikaanse tariefniveaus

Bron: Amerikaans Censusbureau, ING Economic Research

2. België bleef relatief gespaard dankzij zijn exportstructuur...

Ondanks het gemeenschappelijke externe tarief van de Europese Unie liepen de effectieve tariefniveaus en vooral de stijging ervan in 2025 sterk uiteen tussen de lidstaten. Op geaggregeerd niveau steeg het effectieve EU-tarief tot 8,5%, goed voor een toename van 7,2 procentpunt ten opzichte van 2024. Achter dit gemiddelde gingen echter aanzienlijke verschillen schuil. Landen als Frankrijk, België, Nederland en Ierland kregen te maken met een effectieve tariefbelast die ongeveer de helft bedroeg van die in Duitsland, Italië en Spanje. Die verschillen weerspiegelen voornamelijk verschillende exportstructuren.

Voor België bleef de effectieve tariefverhoging beperkt tot 4,5 procentpunt, duidelijk onder het EU-gemiddelde. Dat was grotendeels te danken aan de sectorale specialisatie van ons land, met onder meer chemische en farmaceutische producten en diamant, waarvoor relatief veel vrijstellingen golden. In totaal resulteerden de hogere Amerikaanse tarieven voor België in extra tariefbetalingen van naar schatting 600 miljoen euro in 2025. Dat is een aanzienlijk bedrag, maar wel beduidend lager dan de tarieffactuur die op basis van de oorspronkelijk aangekondigde tarieven verwacht werd.

3. ... en een betere concurrentiepositie op de Amerikaanse markt temperde de impact van de tarieven verder.

België profiteerde bovendien van het feit dat de tariefverhogingen voor belangrijke Amerikaanse handelspartners zoals China en India aanzienlijk sterker uitvielen. Hogere tarieven verzwakten onvermijdelijk de concurrentiepositie van Belgische en Europese producten ten opzichte van Amerikaanse producenten. Doordat de tariefstijging echter breed werd toegepast, wist België terrein te winnen ten opzichte van andere buitenlandse exporteurs.

Daardoor verdiepte België zijn relatieve tariefvoordeel. Waar België in 2024 nog 1,2 procentpunt onder het gemiddelde Amerikaanse importtarief lag, liep dat verschil in 2025 op tot 3,6 procentpunt. Belgische uitvoer naar de VS werd gemiddeld dus minder zwaar belast dan de wereldwijde uitvoer en werd zo in relatieve termen competitiever op de Amerikaanse markt, zelfs terwijl de algemene handelsvoorwaarden verslechterden.

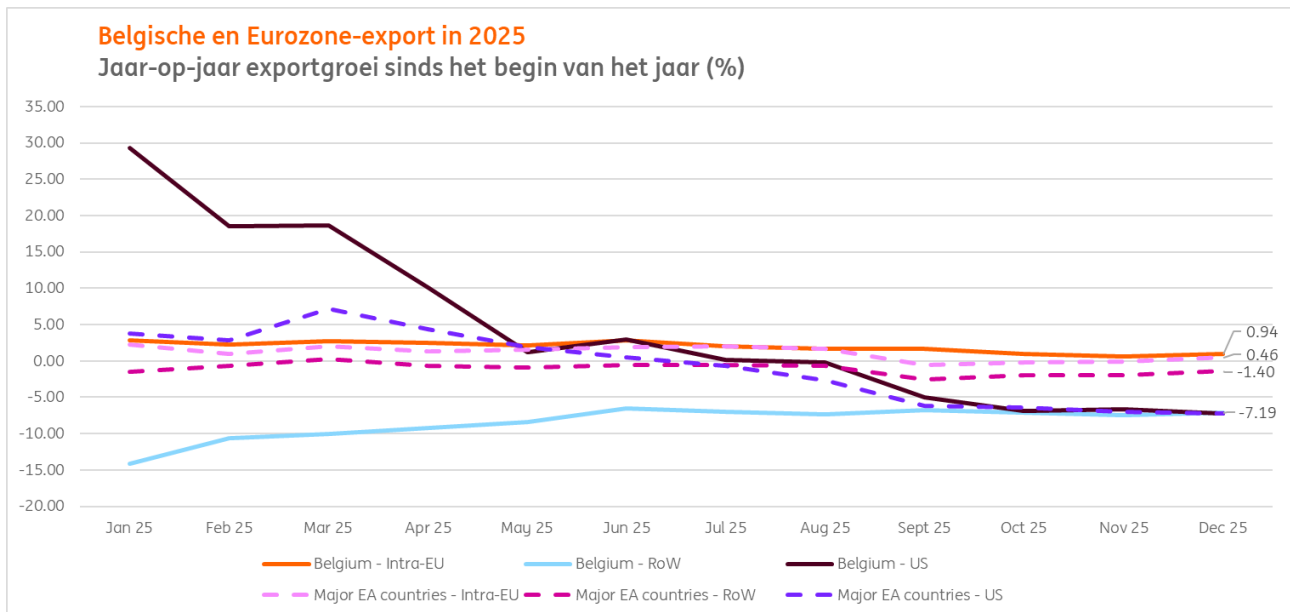
4. Toch daalde de Belgische uitvoer naar de VS fors in 2025, al bleef het exportmarktaandeel stabiel

Toch daalde de totale Belgische uitvoer naar de Verenigde Staten in 2025 met 7,2% op jaarbasis, in lijn met de terugval in andere grote eurozonelanden (Oostenrijk, Duitsland, Spanje, Frankrijk, Italië, Nederland en Portugal). In België was die daling vooral toe te schrijven aan zwakkere uitvoer in de chemische en farmaceutische sector, voertuigen en basismetalen.

Die terugval is zelfs sterker dan het hoofdcijfer doet vermoeden, gezien (i) de aanzienlijke anticipatie door Amerikaanse importeurs vóór Liberation Day, (ii) het feit dat de tarieven slechts een deel van het jaar van kracht waren en (iii) de verbeterde relatieve concurrentiepositie van België op de Amerikaanse markt.

Opvallend is bovendien dat het Amerikaanse aandeel in de Belgische extra-EU-export vrijwel stabiel bleef, gezien de totale extra-EU-export eveneens met circa 7% verzwakte. Dat contrasteert met andere grote eurozonelanden, waar de extra-EU-export minder sterk terugviel.

Fig. 2 De Belgische uitvoer buiten de EU kende in 2025 een brede terugval.

Bron: Eurostat Comext, ING Economic Research

5. Amerikaanse tarieven drukten de Belgische export naar de VS, maar een verbeterde concurrentiepositie hield het marktaandeel stabiel

Een regressie-analyse toont aan hoe het vrijwel onveranderde Amerikaanse aandeel in de Belgische extra-EU-export te verzoenen valt met de negatieve impact van tarieven. Daartoe splitsen we de totale impact van het Amerikaanse handelsbeleid op in drie componenten: (i) de rechtstreekse impact van de tarieven, (ii) de wijziging van de concurrentiepositie op de Amerikaanse markt, en (iii) de niet-tarifaire impact van het handelsbeleid, zoals het uitstellen of annuleren van exportorders vanwege onduidelijke douaneregels.

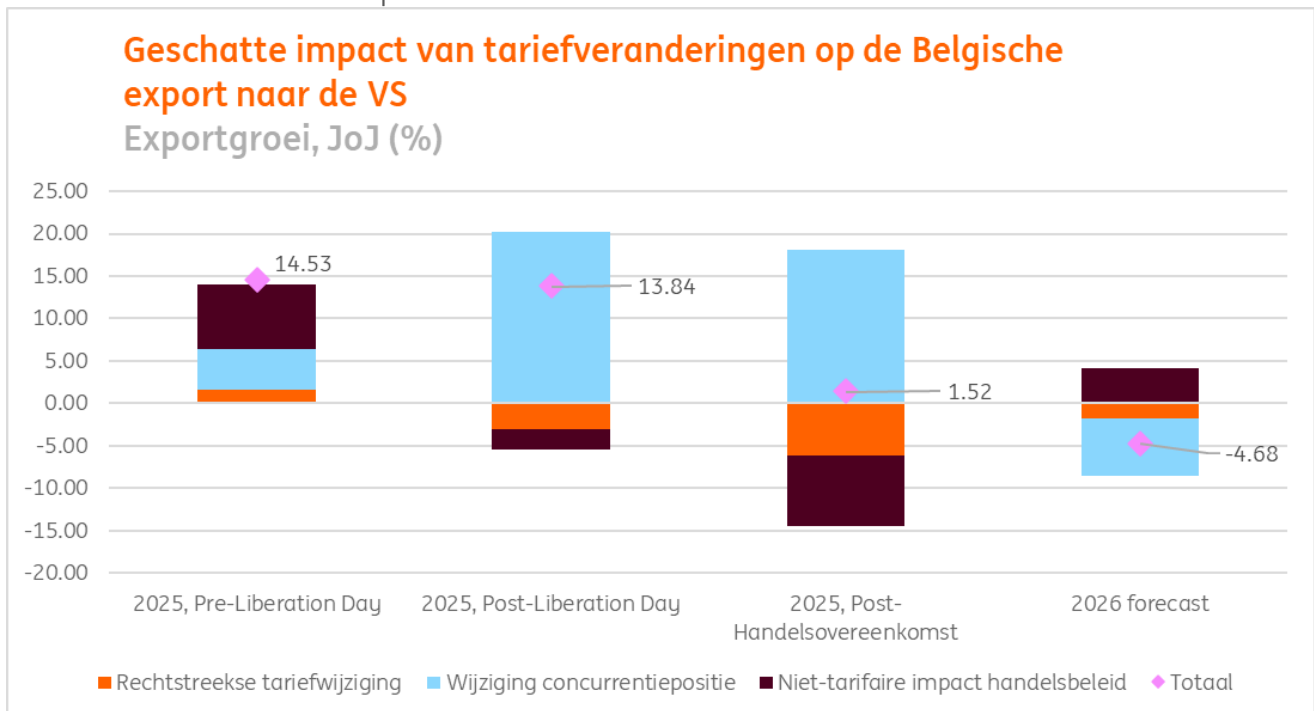
De hogere handelsbarrières die na Liberation Day werden ingevoerd, drukten volgens onze berekeningen de Belgische uitvoer naar de VS, niet onverwacht, rechtstreeks met ongeveer 3%. Na het vastleggen van het nieuwe handelsakkoord in augustus liep dat negatieve effect verder op tot een geraamde daling van 6%.

De verbeterde relatieve concurrentiepositie van België bood daarbij aanvankelijk enige demping, maar volstaat gaandeweg steeds minder om de bredere tegenwind van hogere handelsbarrières richting de Amerikaanse markt te compenseren.

Ook de timing en de wijze van invoering van het handelsbeleid speelden een belangrijke, zij het niet-tarifaire, rol. Tariefaankondigingen leidden aanvankelijk tot tijdelijke uitvoerpieken, gevolgd door een duidelijk zwakker verloop later in het jaar. Tegelijk verhoogden onzekerheid en bijkomende administratieve lasten de kosten en risico's van handel met de VS, wat beslissingen over investeringen, verzendingen en markuitbreiding afremde.

Als al deze effecten worden gecombineerd is de geraamde impact van het Amerikaanse handelsbeleid op de Belgische export naar de VS, verrassend genoeg, statistisch niet van nul te onderscheiden (+1,5%). Het feit dat de export in werkelijkheid met 7% daalde, geeft aan dat naast Amerikaanse tarieven ook andere factoren, zoals de appreciatie van de euro en bredere competitiviteitsproblemen, waarschijnlijk een belangrijke rol speelden in de zwakke Belgische exportprestaties. Dat een meer algemeen Belgisch concurrentiekrachtverlies meespeelde, lijkt te worden bevestigd door het feit dat andere eurozone lidstaten een mindere daling van hun extra-eurozone (exclusief de VS) export lieten optekenen dan België.

Fig. 3 Tarieven en onzekerheid beginnen zwaarder door te wegen in de Belgische export naar de VS dan een betere concurrentiepositie

Noot: De geschatte effecten van de tariefwijzigingen komen uit een graviteitsmodel voor de Europese export op sectorniveau. Het model maakt gebruik van de effectieve Amerikaanse tarieven en controleert voor algemene economische ontwikkelingen en andere beleidsmaatregelen. De 2026-prognose veronderstelt een handelsakkoord tussen de EU en de VS dat leidt tot een lichte stijging van de effectief betaalde tarieven,

waarvan de economische impact ook geleidelijk sterker wordt. Tegelijk gaat de raming uit van een afname van niet-tarifaire belemmeringen dankzij grotere beleidszekerheid en een voortzetting van de mondiale tarieven op het huidige niveau.

6. Het goedkeuren van de Turnberry-deal brengt duidelijkheid, maar verankert hoge tarieven.

Tegen deze achtergrond vormt de steun van het Europees Parlement voor de Turnberry-deal een belangrijk keerpunt. Het afhouden van de [kans op nieuwe onderhandelingen](#) of het gebruik van het anti-dwang instrument zorgt voor meer duidelijkheid en voorspelbaarheid in de trans-Atlantische handelsrelatie. Het vastleggen van tarieven op 15% verlaagt de onzekerheid en kan de niet-tarifaire impact van het handelsbeleid helpen beperken.

Die duidelijkheid komt echter met de prijs van structureel hogere tarieven. De zekerheid die de overeenkomst biedt, zal er bovendien toe leiden dat het effectief betaalde handelstarief convergeert richting het effectief aangekondigde tarief, en dus waarschijnlijk nog wat verder stijgt.

Zeker nu de IEEPA-tarieven door het Supreme Court werden verworpen en vervangen door een algemeen basistarief van 15% voor alle landen, aangevuld met specifieke, hogere tarieven voor China onder Sectie 301, staat België zijn relatieve positie op de Amerikaanse markt opnieuw onder druk. Dat maakt de concurrentieomgeving voor Belgische exporteurs in 2026 structureel uitdagender.

7. Vooruitkijkend dreigt de negatieve economische impact zich in 2026 dan ook verder door te zetten.

De vooruitzichten voor 2026 wijzen dus op een combinatie van licht hogere tarieven, een verslechterende concurrentiepositie op de Amerikaanse markt en meer beleidszekerheid. Die zekerheid kan de niet-tarifaire impact van het Amerikaanse handelsbeleid deels verzachten, maar zal niet opwegen tegen de negatieve effecten van hogere tarieven en een zwakkere relatieve concurrentiepositie in 2026.

Die dynamiek kan de komende periode nog verder worden versterkt. Enerzijds verdwijnt in 2026 de mogelijkheid voor exporteurs om tijdelijke schokken op te vangen via tariefanticipatie. Anderzijds nemen de substitutiemogelijkheden voor Amerikaanse importeurs doorgaans toe naarmate de tijd verstrijkt, waardoor handelsstromen steeds sterker reageren op blijvende handelsbelemmeringen. Daardoor zal de groei van de Belgische uitvoer naar de VS waarschijnlijk verder afzakken, met een reële kans op marktaandeelverlies op een van België zijn belangrijkste exportmarkten.

Wij verwachten dan ook dat de Amerikaanse tarieven de Belgische export naar de VS in 2026 met ongeveer 4,7% zullen doen dalen ten opzichte van 2025, wat gepaard gaat met een terugval van het extra-EU exportmarktaandeel van 20,5% naar 19,7%. Deze impact komt bovenop bredere macro-economische ontwikkelingen, zoals de evolutie van de euro-wisselkoers en de Belgische structurele competitiviteitsfactoren, die de Belgische export reeds onder druk zetten.

Alles bij elkaar genomen was de tariefschok misschien minder dramatisch dan aanvankelijk gevreesd, maar de economische schade is inmiddels duidelijk zichtbaar en dreigt verder toe te nemen richting 2026. Een handelsbeleidsreactie, bijvoorbeeld via het verdiepen van relaties met partners zoals Mercosur en India, is dan ook noodzakelijk en positief, maar deze markten kunnen voorlopig niet tippen aan de schaal en diepte van de Amerikaanse markt. Dat benadrukt eens te meer het belang van een sterkere interne EU-markt en van gerichte inspanningen om de externe concurrentiekracht te versterken, om de structurele gevolgen van het post-Liberation Day-tijdperk op te vangen.

Disclaimer

Deze publicatie, opgesteld door de afdeling Economische en Financiële Analyse van ING België N.V. ("ING") is uitsluitend bedoeld ter informatie en houdt geen rekening met de beleggingsdoelstellingen, financiële situatie of middelen van een bepaalde gebruiker. De informatie in deze publicatie is geen aanbeveling om te beleggen en is geen juridisch, fiscaal of beleggingsadvies noch een aanbod of uitnodiging om financiële instrumenten te kopen of te verkopen. Alle redelijke maatregelen werden genomen om ervoor te zorgen dat deze publicatie niet onwaar of misleidend is, maar ING kan niet garanderen dat de informatie volledig is of de informatie meegegeeld door derden correct is. ING is niet aansprakelijk voor directe, indirecte of gevolgschade die voortvloeit uit het gebruik van deze publicatie, behoudens grove fout van ING. Tenzij anders vermeld, zijn eventuele opinies, voorspellingen of schattingen uitsluitend toe te rekenen aan de auteur(s), zoals deze gelden op de publicatiedatum. Bovendien kunnen

deze zonder voorafgaande kennisgeving worden gewijzigd.

Mogelijk is de verspreiding van deze publicatie onderworpen aan wettelijke of reglementaire beperkingen in verschillende rechtsgebieden en wie die deze publicatie in handen krijgt, dient zich te informeren over, en zich te houden aan, deze beperkingen.

Op dit rapport zijn auteurs- en databankrechten van toepassing en dit rapport mag niet gereproduceerd, verspreid of gepubliceerd worden voor welke doeleinden dan ook zonder de voorafgaandelijke, uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van ING. Alle rechten voorbehouden. Aan de publicerende juridische entiteit, ING België N.V is vergunning verleend door de Nationale Bank van België en zij staat onder toezicht van de Europese Centrale Bank (ECB), de Nationale Bank van België (NBB) en de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA). ING België N.V. is opgericht in België (ondernemingsnummer 0403.200.393 te Brussel).

In het Verenigd Koninkrijk is deze informatie goedgekeurd en/of medegedeeld door ING Bank N.V., London Branch. ING Bank N.V., London Branch heeft een vergunning van de Prudential Regulation Authority en is onderworpen aan de regelgeving van de Financial Conduct Authority en aan beperkte regelgeving van de Prudential Regulation Authority. ING Bank N.V., London Branch is geregistreerd in Engeland (registratienummer BR000341) op 8-10 Moorgate, Londen EC2 6DA.

Voor Amerikaanse beleggers: Wie dit rapport wenst te bespreken of transacties wenst uit te voeren met de effecten die hierin besproken werden, dient contact op te nemen met ING Financial Markets LLC, dat lid is van de NYSE, FINRA en SIPC en onderdeel is van ING, en dat de verantwoordelijkheid draagt voor de verspreiding van dit rapport in de Verenigde Staten conform de toepasselijke voorschriften.

Verantwoordelijke uitgever: Peter Vanden Houte, Marnixlaan 24, 1000 Brussel, België.